

ABREVIERI BIBLIOGRAFICE

ABKÜRZUNGEN

AAA SH	Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae Budapest, 1, 1951 și urm.
ACMIT	Anuarul Comisiunii Monumentelor Istorice. Secția pentru Transilvania, Cluj, 1, 1926—1929; 2, 1929; 3, 1930—1931; 4, 1938—1939
ActAnt Sz	Acta Antiqua et Archaeologica, Szeged, 1, 1958 și urm.
ActMuz	Activitatea Muzeelor, Cluj, 1955—1956
ActArchCarp	Acta Archaeologica Carpathica, Krakow, 1, 1958 și urm.
Acta ArchKob	Acta Archaeologica, Kobenhaven, 1, 1930 și urm.
ActaMN	Acta Musei Napocensis, Cluj, 1, 1964 și urm.
Acta MP	Acta Musei Porolissensis, Zalău, 1, 1977 și urm.
Actes I CEB	Actes du I-er Congrès Européen et Balcanique
Actes VIII CISPP	Actes du VIII-e Congrès International Scientifique de Pre-et Protohistoire, Belgrad
AÉ	Année Épigraphique, Paris
AEM	Archaeologisch—Epigraphische Mitteilungen, Wien, 1, 1877—20, 1896
AFB	Aktuelle Fragen der Bandkeramik, Székesfehérvár, 1972
AIHA	Anuarul Institutului de Istorie (și Arheologie) din Cluj-Napoca, Cluj-Napoca, 1, 1958 și urm.
AIIN	Anuarul Institutului de Istorie Națională, Cluj (Sibiu), 1, 1921—10, 1945
AISC	Anuarul Institutului de Studii Clasice, Cluj, 1, 1928—8, 1949
AJA	American Journal of Archaeology, New York, 1, 1885 și urm.
AkadÉrt	Akadémiai Értesítő, Budapest, 1872—1943
AKÖG	Archiv für Kunde Österreichischer Geschichtsquellen, Wien, 1, 1848—50, 1869
Almanah Sf. Gheorghe	Muzeul Regional Sf. Gheorghe. Almanah 1879—1955 Tg. Mureș, 1955
Aluta	Aluta. Muzeul Regional Sf. Gheorghe, Sf. Gheorghe, 1, 1968, și urm.
AMET	Anuarul Muzeului Etnografic al Transilvaniei, Cluj-Napoca, 1, 1966 și urm.
Anal. St. Univ. Iași	Analele Științifice ale Universității din Iași
Apulum	Apulum. Buletinul Muzeului Regional Alba Iulia, 1, 1939—1942; 2, 1943—1945; 3, 1947—1949; 4. Studii și comunicări. Acta Musei Regionalis Apulensis; 5, 1956 și urm.
AnB	Analele Banatului, Timișoara, 1, 1928—4, 1932
ANRW	Aufstieg und Niedergang der Römischen Welt, Tübingen, 1977 și urm.
Arheologija Kiev	Arheologija, Kiev, 1, 1947 și urm.
Archaeologia	Archaeologia, Warszawa

- ArchAustr Archaeologia Austriaca, Wien, 1, 1949 și urm.
 ArchErt Archaeologiai Értesítő, Budapest, SN, 1, 1869 și urm.
 ArchKözl Archaeologiai Közlemények, Budapest, 1, 1859 – 22, 1899
 ArchKorrblatt Archäologisches Korrespondenzblatt, Mainz
 ArchJug Arheologia Jugoslavica, Belgrad, 1, 1954, și urm.
 ArhMold Arheologia Moldovei, București, 1, 1961 și urm.
 ArhOlt Arhivele Olteniei, Craiova, 1, 1920 – 19, 1939
 AS Anatolian Studies, London
 ArhRozhl Arheologické Rozhledy, Praha, 1, 1949 și urm.
 Athenaeum Athenaeum, Pavia
 Atlas 1972 The „Iron Gate” Complexe Atlas, București, 1972
 AVSL Archiv des Vereins für Siebenbürgische Landeskunde, Hermannstadt (Sibiu), 1843–1915
 Ausonia Ansonia. Rivista della Società Italiana di Archeologia e Storia delle Arte, Roma
 BAM Beiträge zur Archäologie des Mittelerraumes, Heidelberg
 Banatica Banatica. Muzeul Județean de Istorie Reșița, Reșița, 1, 1971; 2, 1973; 3, 1975, 4 1977; 5, 1979; 6, 1981
 BAR British Archaeological Reports, Oxford
 BCH Bulletin de Correspondance Hellenique, Paris
 BCMI Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice, București
 Benes Auxilia J. Benes, Die römischen Auxiliarformationen im unteren Donaauraum, in Zbornik Praci Filosoficke Fakulty Brnenske University, E – 15, 1970, p. 159–209
 BerRGK Bericht der Römisch–Germanische Kommission, Frankfurt am Main, 1, 1904 și urm
 BKL Bányászati és Kohászati Lapok, Budapest, 1913–1927 –
 BMI Buletinul Monumentelor Istorice, București
 BSAB Bulletin de la Societe Archaeologique de Bruxelles, Bruxelles
 BSH Academie Roumaine. Bulletin de la Section Historique. Bucarest
 BSGR Buletinul Societății Geografice Române, București
 BSSG Buletinul Societății de Studii Geografice, București
 BulASPR Bulletin of the American School of Prehistoric Research, Cambridge Massachusetts
 Bul. Com. Soc. Ent Mulhouse Bulletin de la Société Entomologique Mulhouse
 CAH Cambridge Ancient History, Cambridge
 Cerc. Arh. MNRSR. Cercetări Arheologice. Muzeul Național al R.S.R. București
 Chiron Chiron. Mitteilungen der Kommission für Alte Geschichte und Epigraphik der Deutschen Archäologischen Instituts' München, 1, 1971 și urm.
 CIL Corpus Inscriptionum Latinarum, Berlin
 Civiltà Civiltà Romana in Romania, Roma, 1970
 CL Cercetări de Lingvistică, Cluj, 1, 1956 și urm.
 CNA Cronica descoperirilor arheologice și numismatice, București, 1, 1920–9, 1945
 Contr. Bot Contribuții Botanice, Cluj
 Crisia Crisia. Muzeul Țării Crisurilor din Oradea, Oradea, 1, 1968 și urm.
 Cumidava Cumidava. Muzeul Județean Brașov, Brașov, 1, 1967 și urm.
 CSIR Corpus Signorum Imperii Romani
 DA Ch. Daremberg – Edm. Saglio, Dictionnaire des antiquités grecques et romaines, Paris, I–IV, 1877–1879
 Dacia Dacia. Recherches et découvertes archéologiques en Roumanie, Bucharest, 1, 1924 – 12, 1948; N.S. Revue d'archéologie et d'histoire ancienne, București, 1, 1957 și urm.
 DACL F. Cabrol – H. Leclercq, Dictionnaire d'archéologie chrétienne et de liturgie, Paris

- Daicoviciu Dacica
 C. Daicoviciu, *Studii și articole privind istoria pămintului românesc*, Cluj, 1970
- DictionarIVR = DIVR
 Dictionar de istorie veche a României, București
- DIR = D.I.R.
 Documente privind istoria Romaniei, București
- Diadora
 Diadora. Zadar, 1, 1959 — 8, 1975
- DDME
 A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve, Debrecen
- DissPann
 Dissertationes Pannonicae, Budapest
- DolgCluj
 Dolgozatok. Erdély Múzeum Érem és Régiségtárából, Kolozsvár (Cluj), 1, 1910 — 10, 1919
- DolgSzeged
 Dolgozatok. A M.Kir. Horthy Miklós Tudományegyetem Régiségtudomány Intézetéből, Szeged, 1, 1925 — 19, 1943
- DRH = D.R.H.
 Documenta Romaniae Historica. C. Transilvania, București
- EDR
 Ephemeris Daco-Romana, Annuario delle Scuola romana di Roma, Roma — București, 1, 1923 — 10, 1945
- Epigraphica
 Epigraphica. Rivista italiana di epigrafia, Roma, 1, 1939 și urm.
- Epoque PPJ
 Époque préhistorique et protohistorique en Jugoslavie Belograd, 1971
- ÉrdMuz
 Erdély Múzeum, Kolozsvár (Cluj), 1, 1860 — 45, 1945
- ÉTTK
 Értekezések a Történeti Tudományok Köréből, Budapest, 1867 — 1915
- Evk Nyiregyháza
 A Nyiregyházi Józsa András Múzeum Évkönyve, Nyiregyháza, 1, 1958 și urm.
- L'Europe
 L'Europe à la fin de l'âge de pierre, Praga, 1961
- File de Istorie
 File de Istorie. Muzeul de Istorie al Județului Bistrița Năsăud. Bistrița, 1, 1971 și urm.
- FM
 Fehérmegye Története, Székesfehérvár, 1970
- FolArch
 Folia Archaeologica, Budapest, 1, 1939 și urm.
- Fol Ent Hung
 Folia Entomologica Hungarica, Budapest
- Forschungen
 Forschungen zur Volks und Landeskunde, Sibiu, 1, 1948 și urm.
- Germania
 Germania. Anzeiger der Römisch-Germanische Kommission des Deutschen Archaeologischen Instituts, Berlin
- GlasnikMKIM
 Glasnik Muzej Kosovo i Metohija, Prštine
- GlasZM
 Glasnik Zemalyskog Muzeja, Sarajevo
- Gnomon
 Gnomon. Kritische Zeitschrift für die gesamte klassische Altertumswissenschaft, Berlin—München, 1, 1925 și urm.
- Godišnjak
 Godišnjak. Centar za balkanološka ispitivanja, Sarajevo
- Goos Chronik
 C. Goos, Chronik der archaeologischen Funde Siebenbürgens, Hermannstadt (Sibiu), 1876
- Grueber
 H. A. Grueber, Coins of the Roman Republic in the British Museum, London, I—II, 1910
- Hesperia
 Hesperia Journal of the American School of Classical Studies of Athens, Princeton, 1, 1933, și urm.
- Historica
 Historica. Centrul de istorie, filologie și etnografie din Craiova, București, 1, 1970 și urm.
- HTRTE
 A Hunyadmegyei Történelmi és Régészeti Társulat Évkönyve, Deva, 1, 1880 — 22 1913
- Hyginus
 Hygini Gromatici Liber de munitionibus castrorum Editio A. von Domaszewski, Leipzig, 1887
- IDR = I.D.R.
 Inscriptiile Daciei Romane, București: I, 1975 (diplomele militare și tăblițele cerate); II (Dacia Inferior); III, I (Dacia Superior — Banatul); III, 2 Dacia Superior (Cămpia Traiana)
- ILS
 H. Dessau, Inscriptiones Latinae Selectae, Berlin 1, 1892; II, 1902; III, 1916
- IstMil (Christescu)
 V. Christescu, Istoria militară a Daciei romane, București, 1938

- IstMitt Istambuler Mitteilungen, Istanbul,
IstRom Istoría României, Bucureşti, I, 1960; II, 1961; III, 1964
10JAF 10 Jahre Archaeologische Forschungen, Budapest
JÓAI Jahreshefte des Osterreichischen Archaeologischen Instituts,
Wien, 1, 1899 și urm
JPM Évk Jánus Pannonius Múzeum Évkönyve, Nyiregyháza, 1974
JCC Jahrbuch der k.k. Central Commission, Wien, 1856—1861;
1903—1916
JahrbuchRGZM Jahrbuch des Römisch—Germanischen Zentralmuseums
Mainz, Mainz, 1, 1954 și urm.
JRS Journal of Roman Studies, London, 1, 1911 și urm.
JSKV Jahrbuch des Siebenbürgischen Karpatenvereins, Hermanns-
stadt (Sibiu), 1, 1891 — 30, 1922
Klio Klio. Beiträge zur alte Geschichte, Leipzig, 1, 1901 și urm.
Közlemények Közlemények az Erdély Múzeum Érem és Régiségtárából,
Kolozsvár (Cluj), 1, 1941 — 4, 1944
KS Kratkie Soobšanie Instituta Arheologie URSS. Moskova—
Kiev
KVSL Korrespondenzblatt des Vereins für Siebenbürgische Lan-
deskunde, Hermannstadt (Sibiu) m 1, 1878 — 53, 1930
Latomus Latomus. Révue des études latines, Bruxelles, 1, 1937 și
urm.
Limes 6 Sudddeutschland Vorträge des 6. Internationales Limeskongresses in Süd-
deutschland, Bonn, 1964
Limes 8 Durham Roman Frontier Studies, Durham, 1969
Limes 9 Mamaia Actes du IX-e Congrès International d'Études sur les Fron-
tières Romaines, Mamaia, 1972 (1974)
Limes 10 Xanten Studien zur Militärgrenzen Roms, II, Vorträge des 10. Inter-
nationalen Limeskongresses in der Germania Inferior, Xan-
ten, 1974 (1976)
Limes 11 Székesfehérvár Limes. Akten des XI Internationalem Limes Kongresses,
Székesfehérvár, 1976 (1977)
Lucr. St. Oradea Lucrări Științifice. Institutul Pedagogic Oradea
Macrea VDR M. Macrea, Viața în Dacia romană, București, 1969
Marisia Marisia. Muzeul Județean Tg. Mureș, Tg. Mureș, 1, 1965
și urm.
Man Man. A monthly record of anthropological science, London
1, 1906 și urm.
Mannus Mannus. Zeitschrift für Vorgeschichte, Würzburg—Leip-
zig—Bonn, 1, 1909 și urm.
Marmația Marmația. Muzeul Județean Maramureș, Baia Mare, 1, 19
69 și urm.
Marsigli L.F. de Marsigli, Danubius pannonicus mysicus, I—IV,
Haga — Amsterdam, 1726
Marțian Rep I. Marțian, Repertoriu arheologic pentru Ardeal, Bistrița,
1920
Materiale Materiale și cercetări arheologice, București, 1, 1953—8,
1962; 9, 1970; 10, 1973
Materialy Materialy, Bonn
MBBM Mitteilungen aus dem Baron Brukenthalischen Museums,
Hermannstadt (Sibiu), 1, 1930 — 12, 1948
MCC Mitteilungen der k.k. Central Commission zur Erhaltung
und Erforschung der Baudenkmäler, Wien, 1, 1856 și urm.
MFMÉvk A Mora Ferenc Muzeum Évkönyve, Szeged, 1, 1964 și urm.
Milleker Delm B. Milleker, Délmagyarország Régiségleletei, Temesvár,
(Timișoara), I, 1897; II, 1899; III, 1906
Mitt AI Mitteilungen des Archaeologisches Institutes, Budapest
Mitr. Banat. Mitropolis Banatului, Timișoara

- MTAE Magyar Akadémia Tudomány Évkönyvei, Budapest,
MKÉrt Múzeumi és Könyvtári Értesítő, Budapest, 1. 1907 – 10. 1916
- Neigebaur Dacien J. F. Neigebaur, Dacien aus den Überresten des klassischen Altertums, Hermannstadt (Sibiu), 1858
- NKB Neolit Centralnog Balkana, Beograd, 1969
- NumKözl Numismatikai Közlöny, Budapest
- NZ Numismatische Zeitschrift, Wien
- Omagiu Daicovicu Omagiu lui C. Daicovicu cu prilejul implinirii a 60 de ani, Bucureşti, 1960
- Omagiu Kelemen Emlékkönyv Kelemen Lajos születésének 80-nadik évfordulója, Kolozsvár (Cluj), 1957
- OpArch Opuscula Archaeologica, Zagreb, 1, 1956 – 6, 1966
- Origin The Origin of the chipped stone industries of the Early Farming cultures in Balkans. Warszawa—Krakow, 1982
- ORL B Obergermanische-raetische Limes der Römerreiches. Abteilung B. Die Kastelle
- OTTE Orvos Természettudomány Értesítő, Budapest, 1879–1948
- Petri Szilágy M. Petrik Szilágy vármegye monográfiája, (Budapest) I—VI, 1900–1901
- Peuce Peuce. Studii și comunicări de istorie, etnografie și muzeologie. Muzeul Deltei Dunării din Tulcea, Tulcea, 1, 1970 și urm.
- Pontica Pontica. Studii și materiale de istorie, arheologie și muzeografie. Muzeul de arheologie și istorie națională Constanța, Constanța, 1, 1968 și urm.
- Potaissa Potaissa. Studii și comunicări, Turda, 1, 1978; 2, 19 80; 3, 1982
- PPS Proceedings of the Prehistoric Society, Cambridge
- Proble Muz Probleme de muzeografie, Cluj, 1960; 1964
- Proceeding APS Proceedings of the Prehistoric Society, Cambridge
- PZ Prähistorische Zeitschrift, Berlin—Mainz, 1, 1909 și urm.
- RE Realencyclopädie der klassischen Altertumswissenschaft. Pauly—Wissowa—Kroll. Stuttgart, 1893 și urm.
- RégFüz Régészeti Füzetek, Budapest
- RevArh Revista Arhivelor, Bucureşti
- RevMuz Revista Muzeelor (și Monumentelor), Bucureşti, 1, 1964 și urm.
- RömRum Römer in Rumänien. Ausstellung des Römisch—Germanischen Museums in Köln und Historischen Museums Cluj (Napoca), Köln, 1969
- RoskaRep M. Roska, Erdély Régészeti Repertoriuma, I, Kolozsvár (Cluj), 1942
- Rovart Lapok Rovartanulmányi Lapok, Budapest
- RRH Révue Roumaine d'Histoire, Bucureşti
- RVM Rad Vojvodanskih Muzeja, Nocsid
- Saalburg Jahrbuch Saalburg Jahrbuch. Bericht des Saalburg Museums, Frankfurt am Main, 1, 1910 și urm.
- SA Sovetskaia Arheologija, Moskova
- SAI Studii și Articole de Istorie, Bucureşti
- Sargetia Sargetia. Buletinul Muzeului Regional Deva (Hunedoara) Deva, 1, 1937 și urm.
- Science Science. American Association for the Advancement of Science
- SCIV(A) Studii și cercetări de istorie veche (și arheologie) Bucureşti, 1, 1950 și urm.
- SCS Cluj Studii și cercetări științifice, Cluj
- SCN Studii și cercetări de numismatică, Bucureşti, 1, 1957 și urm.
- SMIM Studii și materiale de istorie medie, Bucureşti

- SMMIM** Studii și materiale de muzeografie și istorie militară, București, 1, 1968 și urm.
- SlovArch** Slovenska Archeologia. Časopis Slovenskej Akadémie Vied, Bratislava, 1, 1953 și urm.
- Situla** Situla. Disertationes Musei Nationalis Labacensis, Ljubljana.
- SitzBerWien** Sitzungsberichte der Österreichischen Akademie der Wissenschaften. Phil-Hist. Klasse, Wien, 1848 și urm.
- Slavia Antiqua** Slavia Antiqua. Časopismo poswiecone starozytnosuma slowanskim, Bratislava, 1, 1940 și urm.
- SPFFBU** Sbornik Praci Filologiske Fakulty Brnenske University
- Starinar** Starinar. Organ Sprskog arheološkog društva, Beograd, 1, 1884 și urm.
- StComSibiu** Studii și Comunicări Muzeul Brukenthal Sibiu, Sibiu, 1, 1956 și urm
- StCom Caransebeș** Studii și comunicări. Muzeul de istorie locală și etnografie Caransebeș, Caransebeș, 1, 1975 și urm.
- StCom Pitești** Studii și comunicări. Muzeul Județean de Istorie Pitești Pitești, 1, 1969 și urm.
- StCom St. Nat.** Studii și Comunicări de Științele Naturii
- StCom Satu Mare** Studii și Comunicări. Muzeul Județean Satu Mare, Satu Mare, 1, 1969 și urm.
- Stud.Com Soc. Șt. Biol.** Studii și comunicări ale Societății de Științe Biologice din R.S.R.
- Studia** Studia Universitatis Babes-Bolyai Cluj-Napoca, Cluj-Napoca series historia, philologia, philosophia, pedagogia etc., 1, 1968 și urm.
- Studia Balcanica** Studia Balcanica, Sofia, 1, 1970 și urm.
- Studii** Studii. Revistă de istorie, București
- StCl** Studii Clasice, București, 1, 1959 și urm.
- Terra nostra** Terra nostra. Culegere de materiale privind istoria agriculturii, industriei alimentare, sișviculturii și apelor, București, 1, 1970 și urm.
- Thessalika** Thessalika. Volos, 1, 1958 și urm.
- Tibiscus** Tibiscus. Muzeul Banatului din Timișoara, Timișoara, 1, 1971 și urm.
- Thraco-Dacica** Thraco-Dacica. București, 1, 1979 și urm.
- T.I.R. (TIR)** Tabula Imperii Romani. L 34, Budapest, 1968; L 35 București, 1969
- Torma Limes** K. Torma, A limes dacicus felső része, Budapest, 1880
- Tudor OTS** D. Tudor, Orașe, târguri și sate în Dacia romană, București, 1969.
- Verh.u. Mitt.d. Naturw.Ver.therm** Verhandlungen und Mitteilungen des Naturwissenschaftliches Vereine, Hermannstadt.
- Verh.u Mitt.d. Naturw. Ver. Herm.** Verhandlungen und Mitteilungen des Naturwissenschaftlichen Vereins, Hermannstadt
- Wagner Dislokation** W. Wagner, Die Dislokation der römischen Auxiliar formationen in der Provinzen Noricum, Pannonien, Moesien und Dakien von Augustus bis Gallienus, Berlin, 1938.
- Ziridava** Ziridava, Studii și cercetări. Muzeul Regional Arad, Arad 1, 1967 și urm.

Alte prescurtări

- a** axa reversului monetei exprimată în cifre de pe cadranul unui ceasornic
- A** adâncimea
- an.** anul

av	avers
Bbl.	Beiblatt
Bez.	Bezirk
buc.	bucată; bucăți
cat.	catalog
cca	circa
cm	centimetrul; centimetri
col.	coloana
com.	comuna
D;d	diametrul
db	diametrul bazei
dc	diametrul capului
df	diametrul fundului (părții inferioare a vasului)
dg	diametrul guri
dgm	diametrul găurii de înmănușare
dm	diametrul maxim
dp	diametrul pntecefului (vasului)
dép.	département
Doc; doc.	document
dos.	dosar
dr.	dreapta
edit.	editura
ed.	ediția
e.n.	era noastră
E;est	est
ex.	exemplar
f.	fila
fasc.	fascicula
Fig. fig.	figura (ilustrată)
Frg. frg.	fragment; fragmente
G; g	greutatea în grame
Gr; gros	grosimea
gr m	grosimea maximă
Inv; inv;	inventar
I;f;h	înălțimea
hl	înălțimea literelor
ht	înălțimea toartei
i.e.n.	înaintea erei noastre
Jh.	Jahrhundert
Jud; jud.	județul
Km; km	kilometrul; kilometri
L	lungimea
Lt	lungimea totală
Lp	lungimea păstrată
l	lățimea
lm	lățimea maximă
lp	lățimea păstrată
mm	milimetrul; milimetri
Ms; ms	manuscris
m	metrul; metri
Muz; muz	muzeul
N, nord	nord
nn; n.n.	nota noastră
Nr; nr.	numărul; numerele
p.	pagina
op.cit.,	opera citată
Pl; pl.	planșa; planșele
reg.	regiune (unitate administrativ teritorială)

Rv; rv	revers (de monetă)
r—v	retro-verso
sec.	secolul; secolele
sq; sqq	sequens; sequentesque
st	stînga
str.	strada
S, sud	sud
t.	tone
urm.	următorul; următoarele
V, vest	vest
vol.	volumul; volumele
B.A.R. C—N	Biblioteca Academiei R. S. Romania, Filiala Cluj-Napoca
Ark. Stat	Arhivele Statului
B.C.S.	Biblioteca Centrală de Stat, București
B.C.U.	Biblioteca Centrală Universitară, Cluj-Napoca
B.R.V.	Bibliografia Românească Veche
C.B.R.V.	Contribuții la Bibliografia Românească Veche
D.G.A.S.	Direcția Generală a Arhivelor Statului, București
M.Ap.N.	Ministerul Apărării Naționale
M.St.M.	Marele Stat Major (al Armatei)
M.I.A.Z.	Muzeul de Istorie și Artă din Zalău
MIT	Muzeul de Istorie al Transilvaniei din Cluj-Napoca
IN	indice pentru inventarul părții de istorie veche din MIT